GLOBALNO OBRAZOVANJE

ŠTA JE GLOBALNO OBRAZOVANJE (GO)?

Globalno obrazovanje (GO) je jedan od kreativnih pristupa prilikom donošenja promjena u našem društvu. To je teorijski i metodološki koncept kroz koji se predavači, aktivisti, omladinski radnici, organizacije civilnog društva (OCD) mogu pozabaviti temama od globalnog značaja (migracije, interkulturalnost, klimatska kriza, održivost, razvoj, rodna ravnopravnost, (post)kolonijalizam, globalna ekonomija , promjena sistema...) i kroz djelovanje težiti socijalnoj i klimatskoj pravdi.

Sam koncept u velikoj mjeri proizlazi iz rada nevladinih organizacija (NVO), istraživača u obrazovanju, međunarodnih organizacija, posvećenih omladinskih radnika, nastavnika i aktivista koji se bave različitim društvenim, ekološkim, političkim i drugim globalnim pitanjima. Globalno obrazovanje može opremiti i omogućiti ljudima da se kreću kroz složenost globalnih izazova bez očaja, da razviju kritičke analize koje povezuju globalne sisteme sa njihovim lokalnim kontekstima, da iskuse osjećaj međusobne povezanosti i da rade zajedno na načine koji otvaraju različite mogućnosti za saradnju. -postojanje u budućnosti.

ZAŠTO JE POTREBNO GLOBALNO OBRAZOVANJE (GO)?

Globalno obrazovanje nam može pomoći kako bi bolje razumjeli složenost našeg međusobno povezanog svijeta, tako da možemo početi razvijati naprednije i složenije odgovore na jedinstvene izazove našeg vremena, kao što su nepovratna degradacija životne sredine i klimatska kriza, povećani migracijski tokovi i ekonomska integracija, rastuće globalne nejednakosti i siromaštvo, novi izazovi sigurnosti vode i hrane, povećani nivoi anksioznosti, depresije i samopovređivanja, kao i povećano neprijateljstvo prema manjinskim grupama. GO nam također može pomoći da provjerimo historijske tokove i trendove koji su nas doveli u našu trenutnu situaciju kako bismo mogli početi istraživati pristupe i odgovore koji ne ponavljaju iste historijske tendencije kako bi nam pomogli da stvorimo održivu i otporniju budućnost.

Iako je GO pronalazilo svoje mjesto uglavnom u neformalnom obrazovnom sistemu ili u obrazovnim aktivnostima raznih nevladinih i omladinskih organizacija, rastuća nepredvidivost promjena kako u našim društvima tako i u našem okruženju ukazuje na potrebu za razvojem partnerstava koja se šire izvan ovih tradicionalnih konteksta. Samo zajedničkim radom u različitim sektorima se možemo nadati da ćemo snažnije i možda, u kratko vrijeme, odgovoriti na ove promjene. Izazovi sa kojima se suočavamo na globalnom nivou su hiperkompleksni, višeslojni, isprepleteni (rješenje stvara probleme na drugim mjestima), uključuju mnogo nepoznanica i imaju duže i neizvesne vremenske okvire.

Naše formalno obrazovanje nas ostavlja nesposobnim da se bavimo takvim izazovima i povezanim složenostima, neizvjesnostima, nejasnoćama, različitostima, paradoksima, nejednakim odnosima moći i sukobima koji su im fundamentalni. Često se to odražava u našem radu bez obzira na naše dobre namjere.

Ako se globalni izazovi tretiraju kao redovni problemi, intervencija predavača, aktivista, organizacija civilnog društva i omladinskih radnika ima tendenciju da stvori loše ili štetne namjere od:

- jednostavnijih rješenja koja mogu riješiti simptome, ali ne i uzroke,
- paternalističkih angažmana sa marginalizovanim zajednicama ("mi znamo šta vam treba stav"),
- etnocentričnih ideala pravde, održivosti i promjene.

Suočavanje s globalnim izazovima i suočavanje s njima na lokalnom nivou kroz globalnu obrazovnu prizmu i takvi alati mogli bi omogućiti izbjegavanje tih loših ili štetnih namjera i mogu im pristupiti univerzalan način, razbijanje dominantnog sistema koji se zasniva na neograničenom rastu i eksploataciji koji ignorira granice planete.

NA KOJI NAČIN ORGANIZACIJE MOGU IMPLEMENTIRATI GLOBALNO OBRAZOVANJE (GO)?

Budući da je globalno obrazovanje transformativni proces, poprilično je teško dati neka brza rješenja i prijedloge. Međutim, ispod je navedeno nekoliko ključnih ideja na osnovu kojih bi se moglo pomoći organizacijama i pojedincima da shvate neke elemente globalnog obrazovanja na konkretniji praktični način.

PLANIRANJE/SPROVOĐENJE DOGAĐAJA I RADIONICA...:

- Pridržavajte se principa „ništa o nama, bez nas“ (obezbedite da oni čija se situacija predstavlja, imaju priliku da sami saopšte svoje priče).
- Slijedite smjernice za održivost i inkluziju (dostupne na Beyond the Tales web stranici).
- Provjerite sadržaj onoga što se sprovodi uz pomoć HEADS UP alata (to je alat Vanesse Andreotti za provjeru svjesnih ili nesvjesnih obrazaca etnocentrizma, hegemonije, paternalizma i dr.).

METODOLOŠKI PRISTUPI KOJE MOŽETE KORISTITI:

a.) Mikro-makro pristup

Glavni oblici mikro-makro pristupa su:

- Od lokalnog prema globalnom, tj. od zagađenja ili siromaštva u lokalnoj sredini, prelazeći na globalne dimenzije ovih problema, a zatim nazad na lokalni nivo („glokalizacija“).
- Od ličnog prema kolektivnom, tj. kroz lične priče i iskustva učesnika multikulturalnog globalnog obrazovanja, učenje o realnosti migracija na kolektivnom nivou.
- Od emocionalnog prema racionalnom, odnosno od emocija koje izazivaju narativi o pomenutim migracijama na individualnom nivou, prelazeći na istraživanje opštih aspekata problema migracija.

b.) Analiza snage

Razumijevanje globalnih procesa i izazova uključuje identifikaciju i povezivanje različitih sudionika na osnovu moći i profita ili dobrobiti ljudi i okoliša. Širom svijeta, svaki pojedinac, ovisno o mjestu u kojem je rođen i svojoj etničkoj grupi i društvenoj klasi, ima različit pristup resursima, mogućnostima, izborima i mogućnostima da utiče na odluke o podjeli resursa i bogatstva. Moramo sebi postaviti sljedeća pitanja: Koga briga, koga pogađa problem? Ko ima moć da to riješi? Ko posjeduje resurse? Ko su saveznici ili protivnici? Koja može biti moja uloga u promjeni situacije?

ŠIRENJE PORUKE NA VEĆE PODRUČJE:

Slijediti kodeks ponašanja na slikama i porukama dostupnim ovdje OVDJE.

Opšti savjeti:

- "Learn to unlearn": naučite da shvatite da je ono što neko smatra neutralnim i objektivnim je perspektiva i da je povezano sa tim odakle ta osoba uopšteno dolazi kao i historijski i kulturno (dekonstrukcija: čini vidljivim porijeklo i skrivene planove koncepta koji se uzimaju zdravo za gotovo).
- Učiti direktno od onih koji žive na granici „mainstream“ društva je definitivno nešto što treba uzeti u obzir kada se žele razviti nova partnerstva i inovativne obrazovne ili druge prakse.

DODATNI IZVORI

- Gesturing towards decolonial futures
- Rene Suša: Global Citizenship Education (GCE) for Unknown Futures. Mapping Past and Current Experiments and Debates
- Vanessa Andreotti, Lynn Mario T. M. de Souza: Learning to read the world Through Other Eyes
- Vanessa Andreotti et al.: Global Citizenship Otherwise
- Vanessa Andreotti: Global education in times of unprecedented changes
- Vanessa Andreotti et al.: Mobilising Different Conversations about Global Justice in Education: Toward Alternative Futures in Uncertain Times

KONTAKT INFORMACIJE

Humanitas - Centre for global learning and cooperation
Ljubljana, Slovenia

Viktorija Kos; viktorija@humanitas.si
www.humanitas.si

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-Share Alike 4.0 International License (http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/)

Funded by the European Union

Informational leaflets were created as part of Beyond the tales project. The project is co-financed by the EU Erasmus program. The contents and materials made during the project are a product of the authors. The comission is not responsible for use of this information.